

herr redaktör:

En delbo (eller annan -läsning) behöver inte hyra frack
 ens för att gästa kungen. Folkdikt
 eller tokiskt ett strå
 vassare tycker Sven Härdelin i
 väändare.

Katrineholms-Kuriren

Måndag den 27 september 1971

Sörmländska spelmän
 fick förnämlig gåva

I samband med en minnesstund efter bortgångne direktör Alvar Rosén, Katrineholm, som jordfästes på lördagen, överlämnade hans familj i enlighet med den bortgångnes önskan en värdefull gåva till Södermanlands Spelmansförbund.

Med början med spelmansstämman 1960 vid Jultta Skans hade Alvar Rosén en lång film i färg om spelmansförbundet och

spelmansstämmor i hela vårt land. Filmen ompånar ett 10-tal år och spelmansförbundet har länge velat förvärva filmen men saknat medel. Nu fick förbundet den som gåva.

Spelmansförbundets hedersordförande Gustaf Wetter mottog gåvan och framförde spelmansförbundets stora tacksamhet över den.

Överseende leende
 åt tal om "knätofs"

Hr Redaktör!

Anledningen till att jag skriver är de utmärkta artiklarna i SvDs "Söndagsextra" den 1-2 1971. Jag måste få påpeka några saker: Ute i bygderna, främst i Hälsingland, Dalarna, Jämtland, Medelpad och f. ö. de flesta av våra länsslag har intressen för bygdekultur varit helt intressanta sedan detta sekels början. Det var en liten förfallsperiod efter 1800-talet, men den rådde aldrig på folket i gemen i de landskap jag känner bäst till, d. v. s. de gamla namngivna. Hur det var i andra landet undandrar sig mitt samfundande, men vi vet ju att det var en allmän nedgång i landsbygderna och storstäderna som intressera sig mera för utländskt, och då är det klart att även mindre orter följde. Man ville vara lika "fina"

Sv. Ungdomsringen bildades 1920, men dessförinnan fanns Philochoros med sina barnsonger, danser, vilka fanns på skolor, o. m. hos Kungl. Lejonskolan och i folkskolor. Men folk fick lära dem i skolorna och i folkskolorna. När hon sedan kom ut hamna i Hälsingland, där hon - st. utövades - och det fanns andra folk i landsbygderna som levde. När danserna var funktionella. Hon lyckades föröka fram en fullständig beskrivning av den då helt bortglömda barnsongernas som den dansade i varje del på 1840-50-talet. Detta var som om då levde många gamla. I sin ungdom dansat hon som kunde visa hur det gick till. Yngre personer kunde bekräfta att de såg detta i sin barndom, och jag minns att några av dem hade mycket snart kunde lösa med sig dansen. De hade dansat den på skolan i mycket unga år, men jag minns att den existerade för dem som hanson o. a.

Min far - f. 1866 - hade spelat aktivt med ett orkesterensemble sedan 14-årsåldern, fast det var visst inte förrän i 20-årsåldern som han började spela fiol. Jag började 1924, och min far var "Skäggen" omkring 1900. Hela tiden har det omringat oss fanns aktiva spelmän i alla åldrar och i stora mängder. Många gamla - Östarna, J. E. Hall, m. o. a. - men även andra mindre tekniskt skickliga, som dock haft en ordentlig stil och ett starkt känsla. Det är väl till och med så att de storstytta mästare spelarna tappade bort kontakten med det gamla på grund av att de ville spela krävde

mera tekniskt avancerade stilar. Men de som spelade på kontrabassarna visade sig som regel utslagna de sig i gar och regler som gäller för rock- och wienklassikens stil. De "avvägnade interval som förefanns i en del gamla versioner har förfäddat till exempel, och rytmiska avvikelser i detta bestämmer musikaliska uttrycket. Detta är inte bara en teknisk fråga utan en konstnärlig. Men jag tror att det är en allmän förfall av musikaliska uttrycket i de gamla versionerna. Men jag tror att det är en allmän förfall av musikaliska uttrycket i de gamla versionerna. Men jag tror att det är en allmän förfall av musikaliska uttrycket i de gamla versionerna.

Alltså, jag bestämde spelare musiken och den gamla uttrycket har blivit kvar hos folk i bygderna, och deras utövningar i små byar och länningar efter den tid var, trots att storstadsmusikerna och andra stilar också delade med "knätofs" eller "och-knå-runt". Vi som är gamla till det här blir överseende till ett uttryck som på ett sätt är ett uttryck som inte begriper, tycker sig regel inte om!

Allt det här gäller också i samtida folkdräkterna. I Hälsingland har de aldrig riktigt lagt ut sin barndom gick alla grupper i Delbo i den stora kjolet med den röda listan och det gamla medelbandet. I ett protest Landgren - en mera biskop i Hälsingland - 1880-talet dundrade emot de barrika dräkterna i kyrkan. "Här inte starkheten ut dräkten om inte slutar med det dräkten" är han ha sagt. I dräkten och starkheten i kvar. Landgren till trots, men här inte tas negativt "Starkheten" berodde nog på att han i ett göra med sedan alla tids och spålvängande blindet, och var han inte van vid. I dag dock dräkten fram bara till bruk. En delbo (eller annan - läsing) behöver inte hyra frack Han tar på sin slädeskrävda eller efter slädeskrävda mönsterutvecklade - folkdräkt, med den kan han gåsta och sina låtar och danser under självraste Kungen om det kan förstås ent!

Bergsjö 1 september
 Sven Härdelin
 Spelman och "amalförforskare"